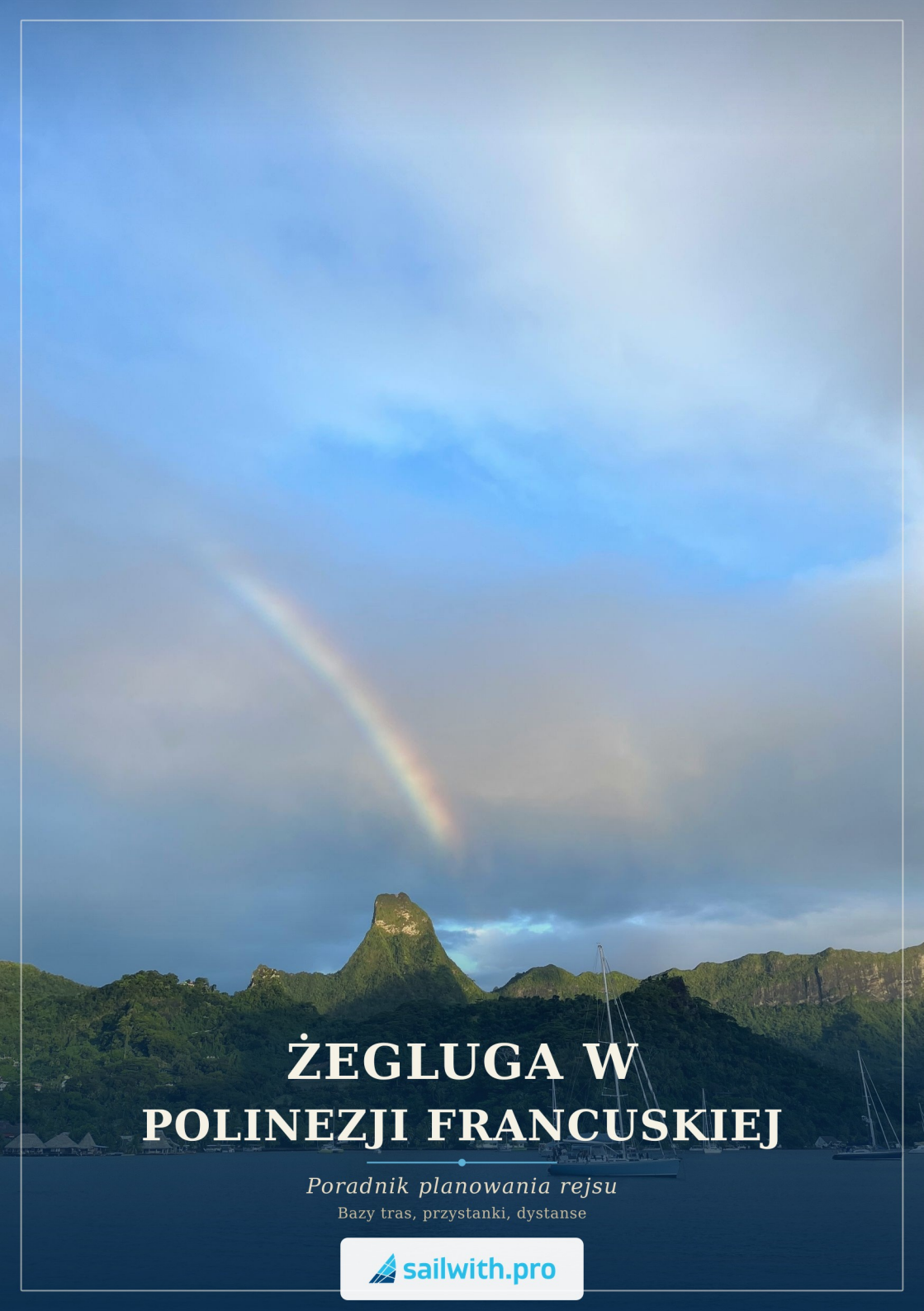

ŻEGLUGA W POLINEZJI FRANCUSKIEJ

Poradnik planowania rejsu

Bazy tras, przystanki, dystanse

SPIS TREŚCI

1. Jak korzystać z poradnika
2. Bazy czarterowe w Polinezji Francuskiej
3. Baza tras rejsów
4. Charakterystyka przystanków
5. Wskazówki praktyczne

1. Jak korzystać z poradnika

Zebrane w tym dokumencie trasy to gotowe propozycje — punkt wyjścia do zaplanowania własnego rejsu, dostosowanego do doświadczenia załogi i pogody. Polinezja Francuska to zupełnie inna skala niż Grecja czy Chorwacja: ogromne odległości oceaniczne, laguny otoczone rafą koralową i wejścia przez wąskie przejścia (passes), które wymagają odrębnego podejścia do planowania.

- **Wiatry pasatowe:** przez większość roku wieją stabilne pasaty z sektora wschodniego (Maraamu z SE bywa najsilniejszy, zwykle maj–październik). Najlepszy sezon żeglarski dla Wysp Towarzyskich to maj–październik — stabilniejsza pogoda niż w porze deszczowej. W prognozie sprawdzaj nie tylko siłę wiatru, ale też stan morza na otwartych przejściach między wyspami.
- **Sezon cyklonowy:** trwa od listopada do kwietnia, ze szczytem zagrożenia w styczniu–marcu. Polinezja Francuska leży poza głównym pasem cyklonów tropikalnych południowego Pacyfiku, ale pojedyncze silne sztormy się zdarzają — większość armatorów ogranicza lub zawiesza czartery w tym okresie.
- **Żegluga tylko za dnia:** w lagunach Polinezji Francuskiej obowiązuje zasada żeglugi wyłącznie w świetle dziennym — między zachodem a wschodem słońca jednostka powinna stać na kotwicy lub cumie. To standardowy wymóg większości armatorów, nie tylko dobra praktyka.
- **Skala archipelagu:** Polinezja Francuska rozciąga się na obszarze wielkości Europy Zachodniej. Wyspy Towarzyskie (Raiatea, Tahaa, Bora Bora, Huahine, Maupiti, Tahiti, Moorea) to jeden, dostępny dla bareboat rejon czarterowy; Tuamotu (Fakarava, Rangiroa) to zupełnie inny świat — rozległe atole oddalone o 200–300 Mm otwartego oceanu, poza standardowym zasięgiem bareboat.

- **Przejścia przez rafy (passes):** wejście do laguny każdej wyspy wysokiej lub atolu odbywa się przez wąskie przejście w rafie koralowej (pass). Prąd w przejściu bywa bardzo silny (do kilku węzłów), zwłaszcza przy zmianie pływu — zawsze planuj wejście na wodzie stojącej lub prądzie sprzyjającym.
- **Nawigacja wzrokowa:** w lagunach i przy rafach kluczowa jest żegluga w dobrym świetle, ze słońcem wysoko i za rufą lub burtą — pozwala to rozróżnić głębszą wodę (niebieska) od płycizn i koralowców (brązowo-zielone plamy). Unikaj wejść do laguny wcześniej rano lub późnym popołudniem.
- **Dystanse i czasy:** podane wartości są przybliżone, liczone w linii prostej między kotwicowiskami. W obrębie Wysp Towarzyskich odległości są zbliżone do greckich czy chorwackich; przejścia do i między atolami Tuamotu to wiele godzin lub cała doba żeglugi oceanicznej.
- **Dni buforowe:** przy tygodniowym czarterze warto zostawić przynajmniej jeden elastyczny dzień — pogoda, prąd w przejściach i dostępność miejsc cumowniczych mogą wymusić zmianę planu.
- **Zdanie jachtu:** większość armatorów wymaga powrotu do bazy dzień przed końcem czarteru. Wypłynięcie poza standardowo autoryzowany rejon (np. do Tahiti/Moorea z Raiatei w jedną stronę lub do Tuamotu) wymaga wcześniejszego zgłoszenia armatorowi i zwykle skippera.

2. Bazy czarterowe w Polineezji Francuskiej

Wybór bazy wypłynięcia determinuje charakter całego rejsu. Poniżej pięć kluczowych regionów Polineezji Francuskiej — jedna prawdziwa baza czarterów bareboat (Raiatea), dwa główne cele odwiedzane w ramach jej pętli (Bora Bora, Huahine), baza lokalnych rejsów i czarterów jednokierunkowych (Tahiti/Moorea) oraz wymagający rejon Tuamotu, dostępny wyłącznie ze skipperem.

Raiatea — *jedyna właściwa baza czarterów bareboat*

Raiatea to praktycznie jedyna baza, z której realnie wypływa się na czarter bareboat w Polineezji Francuskiej — startują stąd floty wszystkich większych armatorów (m.in. The Moorings z Mariny Apooiti, Sunsail, Dream Yacht Charter z Mariny Uturoa). Raiatea i sąsiednia Tahaa leżą we wspólnej lagunie, co daje wyjątkowo osłonięte wody na start i koniec rejsu. Autoryzowany rejon żeglugi obejmuje stąd Raiateę, Tahaa, Bora Borę, Huahine i — na dłuższych czarterach — Maupiti. Raiatea uważana jest za „świętą wyspę” Polineezji (Taputapuata, dawne duchowe centrum całego trójkąta polinezyjskiego).

Bora Bora — *cel rejsu, nie osobna baza*

Najbardziej rozpoznawalna wyspa Polineezji, z turkusową laguną otaczającą stromy szczyt Otemanu. Nie ma tu własnej floty czarterów bareboat — Bora Borę odwiedza się w ramach pętli wypływającej z Raiatei, zwykle w połowie tygodniowego rejsu. Wejście do laguny przez pass Teavanui jest szerokie i stosunkowo łatwe.

Huahine — *cel rejsu, nie osobna baza*

Najmniej turystyczna z głównych Wysp Towarzyskich — bardziej autentyczna, z licznymi maraes (dawnymi miejscami kultu) i mniejszym ruchem jachtowym. Podobnie jak Bora Bora, odwiedzana jest w ramach pętli z Raiatei, nie jako osobny punkt startowy.

Tahiti / Moorea — *Marina Taina — lokalne rejsy i czartery jednokierunkowe*

Marina Taina koło Papeete obsługuje przede wszystkim krótkie, lokalne rejsy po Moorea (ok. 2 godziny żeglugi do Cook's Bay) oraz czartery crewed. Rejs jednokierunkowy Tahiti/Moorea → Raiatea (lub odwrotnie) jest możliwy, ale ze względu na odległość i otwarte wody między archipelagami operatorzy niemal zawsze zalecają go wyłącznie ze sternikiem (hired skipper) i na dłuższym, co najmniej 10-dniowym czarterze.

Fakarava (Tuamotu) — *nie jest to teren dla bareboat*

Rozległy atol koralowy z lagunami wpisanymi na listę rezerwatów biosfery UNESCO. To zupełnie inny świat niż Wyspy Towarzyskie: setki mil otwartego oceanu od Raiatei, silne prądy pływowe w przejściach przez rafę i niezaznaczone na mapie głowice koralowe (bommies) wewnątrz laguny. Standardowe floty bareboat z Raiatei nie autoryzują tu rejsów — Tuamotu żegluguje się z lokalnym, doświadczonym skipperem lub na pokładzie specjalistycznych jednostek wyprawowych/motorowych bazujących na miejscu.

3. Baza tras rejsów

Poniższe zestawienia grupują trasy według bazy wypłynięcia. „Czas” i „Dystans” dotyczą całej trasy tydzień/dwa tygodnie. Bora Bora i Huahine nie mają własnych flot bareboat — pojawiają się jako cele w pętlach wypływających z Raiatea, co widać w przebiegu tras poniżej. Odległości między kolejnymi przystankami przy „Przebiegu” są szacunkowe (w linii prostej) — rzeczywisty dystans żeglugowy, z uwzględnieniem raf i przejść, bywa większy.

Baza: Raiatea

Raiatea — Tahaa (pętla)

1 tydzień · ok. 27 Mm · **Łatwa**

Przebieg: Raiatea (Uturoa) → Baie de Faaroa (Raiatea) (5 Mm) → Motu Tautau (Tahaa) (13 Mm) → Tahaa (Patio) (2 Mm) → Raiatea (Uturoa) (7 Mm)

Raiatea — Bora Bora — Tahaa (pętla)

1 tydzień · ok. 46 Mm · **Łatwa**

Przebieg: Raiatea (Uturoa) → Tahaa (Patio) (7 Mm) → Bora Bora (Vaitape) (16 Mm) → Tahaa (Patio) (16 Mm) → Raiatea (Uturoa) (7 Mm)

Raiatea — Huahine — Bora Bora — Tahaa (pętla)

1 tydzień · ok. 89 Mm · **Umiarkowana**

Przebieg: Raiatea (Uturoa) → Huahine (Fare) (23 Mm) → Bora Bora (Vaitape) (43 Mm) → Tahaa (Patio) (16 Mm) → Raiatea (Uturoa) (7 Mm)

Raiatea — Wyspy Zawietrzne z Maupiti (pętla)

2 tygodnie · ok. 149 Mm · **Umiarkowana / trudna na odcinku powrotnym z Maupiti**

Przebieg: Raiatea (Uturoa) → Tahaa (Patio) (7 Mm) → Bora Bora (Vaitape) (16 Mm) → Maupiti (30 Mm) → Bora Bora (Vaitape) (30 Mm) → Huahine (Fare) (43 Mm) → Raiatea (Uturoa) (23 Mm)

Baza: Tahiti / Moorea (Marina Taina)

Tahiti — Moorea (pętla lokalna)

1 tydzień · ok. 29 Mm · **Łatwa**

Przebieg: Marina Taina (Tahiti) → Moorea (Vaiare) (9 Mm) → Moorea (Cook's Bay) (3 Mm) → Moorea (Opunohu Bay) (2 Mm) → Marina Taina (Tahiti) (15 Mm)

Tahiti/Moorea → Raiatea (one way, zalecany sternik)

2 tygodnie · ok. 120 Mm · **Trudna**

Przebieg: Marina Taina (Tahiti) → Moorea (Cook's Bay) (13 Mm) → Huahine (Fare) (84 Mm) → Raiatea (Uturoa) (23 Mm)

Baza: Fakarava (Tuamotu) — z lokalnym skipperem

Fakarava — laguna północna i południowa (pętla)

1 tydzień · ok. 61 Mm · **Trudna**

Przebieg: Fakarava (Rotoava) → Havaiki (Fakarava) (11 Mm) → Hirifa (Fakarava) (7 Mm) → Tetamanu (przejście południowe, Fakarava) (13 Mm) → Fakarava (Rotoava) (30 Mm)

Fakarava → Rangiroa (rejs oceaniczny, nie standardowy czarter tygodniowy)

2 tygodnie · ok. 136 Mm · **Trudna**

Przebieg: Fakarava (Rotoava) → Rangiroa (Avatoru) (136 Mm)

4. Charakterystyka przystanków

Krótki opis miejsc najczęściej pojawiających się na powyższych trasach. Przed wejściem do laguny lub przejściem przez rafę należy sprawdzić aktualną mapę, stan pływu i lokalne oznaczenia.

Raiatea i Tahaa

- **Raiatea (Uturoa)** — główne miasto i baza czarterowa regionu; dobrze zaopatrzone, z łatwym dostępem do wspólnej z Tahaa laguny.
- **Taputapuataea** — najważniejsze historyczne marae (miejsce kultu) całej Polinezji, wpisane na listę UNESCO; uznawane za duchowe centrum trójkąta polinezyjskiego.
- **Baie de Faaroa** — jedyna spławna rzeka Polinezji Francuskiej wpływa do tej głęboko wciętej, bujnie zielonej zatoki — spokojne kotwicowisko na pierwszą noc.
- **Tahaa** — wyspa dzieląca lagunę z Raiateą, znana z plantacji wanilii; motu na rafie zewnętrznej (m.in. Motu Tautau) oferują jedno z najładniejszych plaż regionu.

Bora Bora i Maupiti

- **Bora Bora (Vaitape)** — ikona Polinezji — turkusowa laguna otaczająca wygasły wulkan Otemanu (727 m). Wejście do laguny przez pass Teavanui jest szerokie i stosunkowo łatwe.
- **Motu wokół laguny Bora Bora** — liczne wysepki na rafie z plażami i punktami do snorkelingu; wiele z nich zajmują luksusowe resorty z bungalowami nad wodą.
- **Maupiti** — mniejsza, dziksza „mała siostra” Bora Bory — bez dużych hoteli. Wejście do laguny przez wąski i płytki pass wymaga dobrej pogody, dobrego światła i doświadczenia; przy silnej fali bywa niebezpieczne lub czasowo niemożliwe.

Huahine

- **Huahine (Fare)** — senne miasteczko portowe, główny punkt odprawy na wyspie; wyraźnie mniej turystyczne niż Bora Bora czy Moorea.
- **Maeva** — wioska nad jeziorem Fauna Nui z jednym z największych skupisk marae w Polinezji Francuskiej — dobry cel wycieczki łądowej.
- **Avea Bay** — spokojna zatoka na południu wyspy z piaszczystą plażą i dobrą osłoną do nocowania.

Tahiti i Moorea

- **Marina Taina (Tahiti)** — marina koło Papeete obsługująca głównie lokalne rejsy po Moorea oraz czartery jednokierunkowe/crewed w stronę Raiatei; dobrze zaopatrzona, z łatwym dostępem do lotniska międzynarodowego.
- **Moorea (Cook's Bay)** — głęboko wcięta zatoka otoczona strzelistymi, wulkanicznymi szczytami — jeden z najbardziej fotografowanych krajobrazów Polinezji.
- **Moorea (Opunohu Bay)** — sąsiednia zatoka, równie malownicza i bardziej osłonięta; popularna wśród płetwonurków i obserwatorów płaszczyk.
- **Tetiaroa** — atol należący niegdyś do Marlona Brando, dziś ekologiczny rezerwat z luksusowym resortem (The Brando). Uwaga nawigacyjna: Tetiaroa nie ma przejścia (pass) do laguny — jachty stoją na bojach na głębokiej wodzie (40–50 m) tuż za rafą, a dotarcie do brzegu łodzią pontonową bywa trudne i zależne od fali. Dostęp jest mocno ograniczony i kontrolowany przez zarządcę wyspy; podchodzić tylko przy dobrej pogodzie i po wcześniejszym sprawdzeniu aktualnych zasad.

Tuamotu — Fakarava

- **Fakarava (Rotoava)** — główna wioska atolu, z lotniskiem i podstawowym zaopatrzeniem; punkt startowy do zwiedzania rozległej laguny.

- **Przejście południowe (Tetamanu)** — słynne z nurkowania w silnym prądzie wśród dziesiątek rekinów rafowych; jedno z najbardziej znanych miejsc nurkowych świata, wpisane na listę rezerwatu biosfery UNESCO.
- **Motu wewnątrz laguny** — liczne bezludne wysepki na obrzeżach laguny Fakarava dają spokojne, odizolowane kotwicowiska — ale wymagają dokładnej nawigacji wzrokowej wśród koralowych głowic (bombies).

5. Wskazówki praktyczne

- **Sezon cyklonowy:** listopad–kwiecień, ze szczytem ryzyka w styczniu–marcu. Najlepsze warunki żeglarskie to maj–październik, z ustabilizowanymi pasatami i najniższym ryzykiem sztormowym.
- **Prąd w przejściach przez rafę:** przy zmianie pływu w wąskim pasie może płynąć kilka węzłów prądu, tworząc stojącą falę przy silnym wietrze pod prąd. Planuj wejście na wodzie stojącej (slack tide) lub z prądem, nigdy pod silny prąd wypływający przy dużej fali z zewnątrz.
- **Żegluga wzrokowa po rafach:** najlepsza widoczność płycizn i koralowców jest przy słońcu wysoko nad horyzontem i za plecami sternika — unikaj wejść do lagun wcześniej rano lub późnym popołudniem, gdy słońce stoi nisko i odbija się od wody.
- **Ogromne odległości:** Polinezja Francuska to nie Grecja ani Chorwacja — przejście z Wysp Towarzyskich do Tuamotu to 200–300 Mm otwartego Pacyfiku, zwykle jedno- lub dwudobowa żegluga oceaniczna, a nie „kolejny dzień rejsu”.
- **Formalności i CDS:** obywatele spoza UE mogą potrzebować dodatkowych dokumentów przy dłuższym pobycie (Certificat de Déclaration Sommaire); przy standardowym czarterze turystycznym formalności zwykle załatwia armator, ale warto to potwierdzić przed rejsem.
- **Rahui i obszary chronione:** część lagun i raf objęta jest tradycyjnym polinezyjskim zakazem połowów lub ograniczeniami dostępu (rahui) albo formalną ochroną rezerwatu biosfery UNESCO (jak Fakarava). Sprawdzaj lokalne oznaczenia i szanuj zamknięcia.
- **System Escales:** polinezyjska dyrekcja spraw morskich (DPAM) wprowadza elektroniczny system rezerwacji ekologicznych boi cumowniczych w popularnych miejscach (m.in. Moorea, Fakarava) o

nazwie Escales. Wdrożenie jest na razie pilotażowe i nie zawsze egzekwowane, ale warto sprawdzić przed rejssem, czy dane kotwiczowisko już nim objęto.

- **Tuamotu tylko ze skipperem:** standardowe floty bareboat z Raiatei nie autoryzują rejsów do Tuamotu — to teren dla lokalnych, doświadczonych skipperów lub wyprawowych jednostek motorowych. Nie planuj samodzielnego bareboat rejsu na Fakaravę czy Rangiroa bez wcześniejszego potwierdzenia u armatora i odpowiedniego doświadczenia oceanicznego.
- **Zaopatrzenie:** poza Tahiti, Moorea, Raiateą i Bora Borą sklepy bywają skromne i nieregularnie zaopatrywane. Przed wypłynięciem na Tuamotu lub do mniej odwiedzanych wysp zrób większe zakupy w głównej bazie.
- **Łączność i nawigacja:** zasięg telefoniczny i internetowy poza głównymi wyspami bywa ograniczony. Miej aktualne mapy morskie (papierowe i elektroniczne) załadowane z wyprzedzeniem — nie licz na łączność online w trakcie rejsu.
- **Dzień buforowy:** szczególnie ważny przed wejściem do laguny atolu — jeśli prąd lub fala w przejściu są niekorzystne, lepiej poczekać pół dnia na zmianę pływu niż wymuszać wejście.
- **Zdanie jachtu:** podobnie jak w innych regionach planuj powrót do bazy z zapasem; rejsy z wyjściem poza Wyspy Towarzyskie (np. do Tuamotu) wymagają wcześniejszej zgody armatora i zwykle dodatkowego ubezpieczenia.

Trasy mają charakter orientacyjny i inspiracyjny. Przed każdym rejssem należy zweryfikować aktualne warunki pogodowe, ostrzeżenia nawigacyjne, dostępność portów, ograniczenia żeglugowe oraz aktualne wymagania armatora.

